

Leiðbeiningar um flokkun flugatvika

Útgáfa 1.0 Apríl 2026

Samgöngustofa

Flokkur atviks	Lýsing	Nóta	Dæmi um aðstæður	
1	ADRM – Aerodrome	Atvik sem varða hönnun, viðhald, yfirborðsaðstæður, lýsingu, merkingar eða hindranir á flugvelli.	Á einnig við um þyrlupalla og áhrif frá hönnunarbáttum flugvalla (t.d. ókyrrð frá byggingum).	Akbrautarátröðningur vegna merkinga Utanaðkomandi lausamunir (FOD) Afmáðar eða rangar merkingar Ófullnægjandi lýsing á akbrautum Lélegt yfirborð á flug- eða akbraut
2	AMAN – Abrupt Maneuver	Atvik þar sem gripid er til snöggra eða ófyrirséðra stjórn-hreyfinga til að forðast aðra umferð, vængendahvirfla, veður eða aðrar hættur.	Ekki notað þegar stjórnleysi er til staðar (sjá LOC-I).	Snögg kink- eða veltihreyfing (pitch/roll) Áköf stjórn-hreyfing til að forðast hættu Skyndileg stjórn-hreyfing með miklu G-álagi Fráhrvarfshreyfing vegna árekstraráhættu Snögg hreyfing við endurheimt stöðugleika
3	ARC – Abnormal Runway Contact	Atvik sem fela í sér óeðlilega snertingu við flugbraut eða lendingaryfirborð við flugtaki eða lendingu.	Ekki notað þegar stjórnleysi er til staðar (sjá LOC-I).	Pung eða hörð lending Skopp eða hoss í lendingu Of löng eða hröð lending Lending utan miðlínu eða með hliðarálagi Stél eða nef snertir yfirborð
4	ATM – Air Traffic Management	Atvik sem tengjast þjónustu flugumferðarstjórnar, þar með talið heimildir, leiðbeiningar, samskipti, leiðsögn eða aðskilnað.	Aðeins notað þegar orsök tengist flugumferðarstjórn eða þjónustuveitanda (ATC/ANSP).	Akbrautarátröðningur vegna fyrirmæla ATC Ökutæki fer inn á akbraut án heimildar ATC Rangar eða óljósar leiðbeiningar Óörugg eða röng stefna gefin af ATC Aðskilnaðarmissir vegna aðgerða ATC/ANSP
5	BIRD – Bird strike	Atvik sem fela í sér staðfestan eða grun um árekstur eða snertingu við fugl/fugla.	Á við áháð því hvort tjón verður.	Árekstur við fugl við flugtak eða lendingu Staðfestur eða grunaður árekstur við fugl Fugl sogast inn í hreyfil eða rekt á loftfar Fuglahópur fer yfir brautarsvæði Fuglar sjást á aðflugi
6	CABIN – Cabin Safety Events	Atvik sem hafa áhrif á starfsemi í farþegarými, störf flugliða eða farþegategnda trúflun um borð.	Ekki notað þegar meiðli verða vegna ókyrrðar (sjá TURB), heilsufarsatvik (sjá MED), öryggisatvik (sjá SEC) og rýmingaratvik (sjá EVAC).	Flugliði ófær um að sinna skyldum vegna þreytu (fatigue) Farþegategnd rekstrartruflun (utan SEC) Bilun í búnaði í farþegarými (t.d. sæti) Mistök við að tengja og aftengja hurðir og rennur Vöntun eða bilun á öryggisbúnaði (AED, FAK o.fl.)
7	CFIT – Controlled Flight into Terrain	Atvik þar sem loftfært loftfar rekt óviljandi í eða nálágast landslag, vatni eða hindrun.	Ekki notað þegar stjórnleysi er til staðar (sjá LOC-I) eða þegar GPWS/TAWS viðvaranir eiga sér stað án staðfestrar nálægðar við landslag (sjá NAV).	Lækkun niður fyrir MSA með nálægð við landslags Rangt QNH leiðir til lægri flughæðar Óstöðugt aðflug með nálægð við landslag Flugleið í átt að hækkandi landslagi Staðfest nálægð við landslag eftir TAWS-viðvörðun
8	CTOL – Collision with Obstacle During Takeoff/Landing	Atvik þar sem loftfar snertir hindrun við flugtaki eða lendingu.	Ekki notað þegar áhöfn var ómeðvituð um hindrun (sjá CFIT).	Vængur rekt í brautarljós Stél rekt í búnað við rýmingu flugbrautar Loftfar rekt í snjóruðningstæki við flugtak Loftfar rekt í merkingu á braut eftir lendingu Snerting við hindrun vegna nálægðar við lendingu
9	EVAC – Evacuation	Atvik sem fela í sér rýmingu eða tilraun til rýmingar loftfars.	Á við um rýmingar sem eru fyrirskipaðar, hafnar af áhöfn eða óviljandi.	Farþegi opnar eða reynir að opna neyðarútgang Rýming skipuð vegna reyks eða elds í farþegarými Rýming skipuð vegna mengunar sem ógnar heilsu Renna virkjast (samkvæmt fyrirmælum eða óviljandi) Meiðsli á farþegum eða áhöfn við rýmingu
10	EXTL – External Load	Atvik tengd farmi eða búnaði til flutnings utanaðkomandi farms.	Á við um óæskilega hreyfingu farms, ójafnvægi eða losun farms.	Farmur sveiflast til Bilun í klemmu eða festingu Óeðlileg spennan í reipi eða kapal Losun farms (hluta eða alls) Ójafnvægi farms sem hefur áhrif á stjórnhæfni loftfars
11	F-NI – Fire/Smoke (Non-Impact)	Atvik sem fela í sér eld, reyk, gufu eða lykt sem ekki stafar af árekstri eða höggi.	Ekki notað um eld eða reyk sem verður vegna áreksturs eða höggs (sjá einnig F-POST).	Eldur í vélbúnaði eða um borð Reykur í stjórnklefa, farþegarými eða farmrými Brunalykt eða óþekktur óþefur Eld- eða ofhitunarviðvörðun Utanaðkomandi gufur berast inn í loftfar (t.d. frá eldgosi)
12	F-POST – Fire/Smoke (Post-Impact)	Atvik sem fela í sér eld eða reyk sem verður vegna áreksturs, höggs, bilunar í lendingarbúnaði eða skemmda á flugs krokki.	Á við um eldsvoða eða reyk sem koma fram eftir árekstur, högg, bilun eða skemmdir (sjá einnig F-NI).	Eldur eftir árekstur eða högg Eldur í bremsubúnaði eða hjólabúnaði Eldur eða reykur í lendingarbúnaði Eldur eða reykur eftir skemmdir á flugs krokki Eldur í stjórnklefa eða farþegarými eftir árekstur

13	FUEL – Fuel Related	Atvik sem tengjast eldsneyti, þar með talið eldsneytismagni, mengun, leka eða rangri meðferð.	<i>Á einnig við um ranga tegund af eldsneyti. Ekki notað um bilanir í hreyflum- eða eldsneytiskerfum vélar (sjá SCF-PP).</i>	Eldsneytisleki eða ójafnvægi milli tanka uppgötvast Eldsneytisskortur eða eldsneytisþrot Rangt magn eða röng tegund eldsneytis sett á tanka Grunur um eða staðfest eldsneytismengun Lág eldsneytisstaða sem krefst forgangs eða fráviks
14	GCOL – Ground Collision	Atvik sem fela í sér árekstur loftfars við annað loftfar, ökutæki, fólk eða hlut á yfirborði sem er ekki flugbraut.	<i>Ekki notað um árekstra á flugbraut (sjá RI eða RE) og árekstra við fugla eða dýr (sjá BIRD og WILD).</i>	Akbrautarátroðningur sem leiðir til áreksturs Árekstur loftfars við ökutæki á akbraut Snerting eða árekstur loftfara á flugplani (apron) Loftfar rekst í búnað eða tæki við að bakka (pushback) Árekstur við hindrun á akbraut eða flugplani (apron)
15	GTOW – Glider Towing	Atvik sem eiga sér stað við sviffflugvéldrát, þar með talið bilun í dráttarbúnaði eða óvænt slit á dráttarlínu.	<i>Á við um atvik tengd dráttarlínu, losunarbúnaði eða ófyrirséðum atvikum á meðan dráttur fer fram.</i>	Dráttarlína slitnar Snemmtæk losun úr dráttarbúnaði Spennutoppur í dráttarlínu Losunarbúnaður klemmist eða bilar Óvænt losun sviffflugvélar úr drætti
16	ICE – Icing	Atvik sem tengjast ísingu á loftfari sem hefur áhrif á afkastagetu eða stjórnhæfni loftfars.	<i>Ekki notað um ísingu í blöndungi (carb-ice) (sjá SCF-PP) eða ísingu sem leiðir til árekstri við yfirborð (sjá GCOL).</i>	Ísing á loftfari í flugi Blöndungsísing (ekki vélabilun) Skerðing á afkastagetu vegna ísingar Bilun í ísvarnar- eða afsingarbúnaði Ísing eða frostmengun á loftfari á jörðu
17	LALT – Low Altitude Operations	Atvik sem fela í sér óæskilega eða óviðeigandi lága flughæð án þess að snerting við landslag eigi sér stað.	<i>Ekki notað fyrir atvik með snertingu við landslag (sjá CFIT).</i>	Sjónflug í óæskilega lágr hæð Flug niður fyrir lágmarksþröskuld Lágflug nálægt landslagi Hæðarfrávik undir lágmarkshæð Prufu- eða rannsóknarflug í of lítilli hæð
18	LOC-G – Loss of Control – Ground	Atvik sem fela í sér stjórnleysi loftfars á jörðu.	<i>Ekki notað þegar orsök tengist bilun í kerfi eða búnaði (sjá SCF-NP eða SCF-PP).</i>	Vindhviða veldur stjórnleysi á jörðu Útafakstur af akbraut Nálægð við hindrun vegna stjórnleysis á jörðu Bilun í nefhjólstýringu eða bremsuskrið Slæm bremsuskilyrði (ís, háлка, rifur) leiða til stjórnleysi
19	LOC-I – Loss of Control – In-Flight	Atvik sem fela í sér stjórnleysi loftfars í flugi vegna óviljandi fráviks í stefnu, stöðu, orku eða stöðugleika.	<i>Á ekki við þegar loftfar er samfellt undir stjórn eða þegar um er að ræða minniháttar frávik. Ekki notað fyrir kerfis- eða búnaðarbilun (sjá SCF-NP / SCF-PP).</i>	Mikil kink/geigun/veltihreyfing (bank/roll/pitch attitude) Ofrisviðvörðun eða stýrisviðvörðun (stick shaker) Ófullnægjandi orka til að halda stjórnhæfni Óviljandi stýrishreyfingar eða stjórnfrávik Endurheimt úr óæskilegri flugstöðu
20	LOLI – Loss of Lifting Conditions	Atvik sem fela í sér lyftikraftsmissi sem krefst lendarar.	<i>Á einnig við loftför eins og sviffflugvélar, loftbelgi og loftskip. Ekki notað þegar flogið er vísitandi í lágr hæð (sjá LALT).</i>	Lyftikraftsmissir vegna óskuskýs Ísing dregur úr klifurgetu Lyftutap í fjallabylgju Lág stall-mörk í mikilli hæð Lyftutap vegna vakturbulens (wake turbulence)
21	MAC – Mid-Air Collision / Airprox	Atvik sem fela í sér aðskilnaðarmissi, nálgunartilkynningar, ACAS/TCAS-viðvaranir eða nánd milli loftfara í flugi.	<i>Ekki notað fyrir atvik sem tengjast þjónustu flugumferðarstjórnar án staðfests aðskilnaðarmissis (sjá ATM).</i>	Árekstrarvarnarviðvörðun (TCAS/ACAS) Aðskilnaðarmissir (ekki orsakaður af ATC) Árekstrarhætta sem krefst breytingar á flugleið Loftrýmisátroðningur með staðfestum aðskilnaðarmissi Ótilkynt sjónflugsumferð
22	MED – Medical	Atvik sem tengjast heilsufari farþega eða áhafnar.	<i>Ekki notað fyrir meiðsli vegna ókyrrðar (sjá TURB), rýmingaratvik (sjá EVAC) og ofbeldis- eða öryggisatvik (sjá SEC).</i>	Skyndileg veikindi hjá áhafnarmedlimi eða farþega Heilsufarseinkenni sem krefjast mats læknis Ofnæmisviðbrögð eða meðvitundarmissir Bráð veikindi, s.s. hjartatengd vandamál Áhöfn eða farþegi slasast (ekki TURB, EVAC eða SEC)
23	NAV – Navigation Error	Atvik sem fela í sér óviljandi frávik frá fyrirhugaðri leið á jörðu eða í flugi, þar með talið röng akstursleið eða rangar beygjur.	<i>Ekki notað þegar um er að ræða vísitandi lága flughæð (sjá LALT), atvik tengd flugumferðarstjórn (sjá ATM) eða brautarátroðning á flugbraut (sjá RI).</i>	Akbrautarátroðningur vegna aðgerða áhafnar Truflun á GNSS-merki (spoofing), TAWS/EGPWS viðvörðun GPS-bilun eða rangar upplýsingar slegnar inn í FMS kerfi Hraðabrot (MMO, flapa-/hjólahraði) vegna aðgerða áhafnar Leiðar- eða hæðarfrávik án staðfests aðskilnaðarmissis
24	OTHR – Other	Atvik sem falla ekki undir neinn annan atvikaflokk.	<i>Einungis notað þegar enginn annar flokkur á við.</i>	Óstöðugt aðflug (ekki ARC eða AMAN) Hætt við lendingu án vandkvæða Atvik sem tengjast þreytu (fatigue) hjá áhöfn Farið yfir hámarksvaktíma áhafnar (duty limitations) Farið á varflugvöll vegna veðurs eða lokunar (diversion)

25	RAMP – Ground Handling	Atvik sem fela í sér snertingu eða hættu á snertingu milli loftfars og búnaðar, ökutækja, starfsfólks eða viðhaldsstarfsemi á flugplani.	Ekki notað fyrir akbrauta- eða flugbrautartengd atvik (sjá GCOL , RI , RE) eða villt dýr (sjá WILD).	Vandræði með samhæfingu flugvéla að bakka (pushback) Ökutæki fer of nærri loftfari sem verið er að draga Nándaratvik á fluglaði (near-collision) Frávik tengd viðhaldi eða hleðslu loftfars Skjöl og önnur gögn sem eru rangt unnin eða vantar
26	RE – Runway Excursion	Atvik þar sem loftfar fer út af flugbraut, annaðhvort fram af henni eða út til hliðar, meðan á flugtaki eða landingu stendur.	Ekki notað þegar um er að ræða óeðlilega flugbrautarsnertingu (sjá ARC , USOS), eða stjórnleysi á flugbraut sem er lagað áður en loftfar fer út af (sjá LOC-G).	Loftfar fer fram af flugbraut Loftfar fer út fyrir hliðarkanta flugbrautar Loftfar fer út af flugbraut í landingu Loftfar fer út af flugbraut í flugtaki Útafakstur af yfirborði flugbrautar
27	RI – Runway Incursion	Atvik sem fela í sér ranga eða óheimila aðkomu loftfars, ökutækis eða manneskju inn á flugbraut eða varið flugbrautasvæði.	Ekki notað fyrir viljandi eða öryggistengd atvik (sjá SEC).	Ekið inn á flugbraut án heimildar Farið yfir biðstöðulínu (holding point) Röng uppstilling (line-up) á flugbraut Ekið yfir flugbraut án heimildar Ökutæki fer inn á virka flugbraut án heimildar
28	SCF-NP – System/Component Failure – Non-Powerplant	Atvik sem fela í sér bilun eða truflun í kerfum eða búnaði loftfars sem ekki tilheyrir hreyflum.	Ekki notað þegar stjórnleysi á sér stað (sjá LOC-G eða LOC-I).	Viðhaldstengd atvik sem tengjast ekki hreyfli Bilun í flapakerfi eða öðrum búnaði Truflun í jafnþrýstibúnaði Bilun eða óstöðugleiki í vökvakerfi (hydraulic pressure) Bilun í rafdreifikerfi eða öðrum rafbúnaði
29	SCF-PP – System/Component Failure – Powerplant	Atvik sem fela í sér bilun eða truflun í hreyflum eða tengdum kerfum loftfars.	Ekki notað fyrir atvik sem tengjast eldsneytismagni, mengun, leka eða rangri eldsneytisgerð (sjá FUEL).	Viðhaldstengd atvik sem tengjast hreyfli Vélarbilun eða truflun á virkni hreyfils Bilun í stjórnkerfi hreyfils Bilun í olukerfi (þrýstingur/hiti/magn) Bilun tengd skráfu (propeller) eða snúningsbúnaði (rotor)
30	SEC – Security	Atvik sem fela í sér ólöglega röskun, óheimilan aðgang eða vísitandi ógn við öryggi loftfars, áhafnar eða farþega.	Á við um flugrán, skemmdarverk, sprengjuhótanir og alvarlega truflun eða ihlutun gagnvart áhöfn, samkvæmt ICAO Annex 13.	Óheimill aðgangur að lokuðu eða vörðu svæði Brot á aðgangstakmörkunum fyrir ökutæki eða starfsfólk Alvarleg truflun eða ihlutun gagnvart áhöfn eða stjórnklefa Ofbeldisfullur eða ógnandi farþegi (unruly passenger) Flugrán, sprengjuhótun, skemmdarverk eða laumufarþegi
31	TURB – Turbulence	Atvik sem fela í sér ókyrrð í flugi.	Á við um ókyrrð í heiðskýru lofti, fjallabylgju og ókyrrð vegna vængendahvirfla. Ekki notað fyrir ókyrrð tengda vindhvörfum eða þrumuveðri (sjá WSTR).	Ókyrrð í heiðskýru lofti (clear air turbulence) Fjallabylgjuókyrrð Vængendahvirflar frá loftfari á undan Ókyrrð vegna nálægðar við landslag Meiðsli hjá áhöfn eða farþegum vegna ókyrrðar
32	UIMC – Unintended IMC	Atvik sem fela í sér óviljandi flug inn í ský eða skert skyggni þegar flogið er samkvæmt sjónflugareglum (VFR).	Á við þegar sjónflugi er haldið áfram þegar sjónflugskilyrði eru ekki fyrir hendi; ekki notað þegar flugi er breytt yfir í blindflug.	Flugvél í sjónflugi (VFR) fer óviljandi inn í ský Sjónflugskilyrði ekki lengur til staðar Flugvél í sjónflugi flýgur inn í él (IMC) Flugmaður í sjónflugi heldur áfram í versnandi skilyrðum Flugmaður í sjónflugi að næturlagi tapar sjónviðmiðum
33	UNK – Unknown	Atvik þar sem ekki liggja fyrir nægar upplýsingar til að flokka atvikið.	Á við þegar upplýsingar skortir eða eru óáreiðanlegar.	Ófullnægjandi upplýsingar til flokkunar Óklárud eða ófullkomin atvikaskýrsla Misvísandi eða óáreiðanlegar upplýsingar um atvik Lykilgögn ekki tiltæk Orsök óljós við fyrstu sýn
34	USOS – Undershoot/Overshoot	Atvik þar sem loftfar snertir yfirborð utan við áætlaðan snertipunkt (fyrir, eftir eða til hliðar við)	Ekki notað þegar stjórnleysi er til staðar (sjá LOC-I).	Lending langt inn á braut (deep landing) Snerting langt fyrir innan snertisvæði (TDZ) Snerting fyrir þröskuld brautar Snerting utan miðlínu við landingu Langt flot sem leiðir til seinnar snertingar
35	WILD – Wildlife (non-bird)	Atvik sem fela í sér árekstur, árekstrarhættu eða breytingu á flugleið vegna dýra (annað en fugla) á braut, þyrlopalli eða athafnasvæðum.	Undanskilur fuglaárekstra (sjá BIRD); nær til allra dýratengdra atvika á hreyfingarsvæðum.	Sauðfé á flugbraut Refur eða hundur fer yfir braut Hreindýr eða elgur á athafnasvæði Dýr á þyrlopalli eða akbraut sem truflar starfsemi Áhöfn breytir flugleið til að forðast árekstur við dýr
36	WSTR – Windshear/Thunderstorm	Atvik sem fela í sér flug inn í vindhviður (windshear) eða þrumuveðurstengdar aðstæður.	Innifelur þrumuveðurstengda ókyrrð. Undanskilur ísingu (sjá ICE) og ókyrrð sem ekki tengist þrumuveðri (sjá TURB).	Hraðabrot (MMO, flapa-/hjólhraði) vegna veðurskilyrða Viðvörðun um vindhvörf (windshear) Mikil ókyrrð með stjórnfrávikum Flogið inn í eða í gegnum þrumuveður Flogið í gegnum vindhvörf/sveipi (windshear/microburst)